

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
13 februari 2007		TRCJZ/2007/853	26 maart 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Beantwoording vragen oprichting stichting TTI GG, Kamerstukken II 2006/07, 30919, A en nr. 1			

Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u de antwoorden toekomen op vragen door de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, gesteld bij brief van 13 februari 2007, betreffende de voorgenomen oprichting van de stichting Technologisch Topinstituut Groene Genetica, Kamerstukken II 2006/2007, 30919, nr. A/1.

1

Hoe wordt rekening gehouden met de knelpunten die uit de evaluatie van het instrument Technologische Topinstituten (TTI) naar voren zijn gekomen bij de oprichting van het TTI GG zoals gebrek aan strategische Research & Development-visie, onvoldoende vertaling van kennis naar productinnovatie en gebrek aan aantrekkingskracht voor toponderzoekers?

Bij de inrichting van het Technologische Topinstituut Groene Genetica (TTI GG) is nadrukkelijk aandacht besteed aan bedoelde knelpunten. Voor wat betreft de Research & Development-visie, heeft dit zich vertaald in een nadere afbakening van het onderzoeksterrein in het Focusdocument. In dit document wordt onder meer beschreven op welke wijze optimale kennisoverdracht wordt gewaarborgd. Hierbij is veel aandacht uitgegaan naar de vertaling van de ontwikkelde kennis naar productinnovatie, onder meer door de inzet van technische begeleidingscommissies die halfjaarlijks bijeenkomen. Daarnaast geeft het document een nadere omschrijving van de toetsingscriteria waaraan een project moet voldoen om voor financiering in aanmerking te komen. Hierbij is perspectief voor toekomstige toepassingen een belangrijk criterium.

Door de deelname van vooraanstaande onderzoeksinstituten en het hoogstaande niveau van het onderzoek is de aantrekkingskracht voor toponderzoekers gewaarborgd. Daarnaast zet TTI GG zich in voor 'capacity building' in de voor de sector relevante disciplines via het opleiden van onderzoekers, het aantrekken van extra studenten en het bijdragen aan onderwijsactiviteiten. Dit is noodzakelijk om aan de behoefte van het veredelingsbedrijfsleven aan nieuw toptalent te voldoen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	2

2

Wordt ook voorzien in een ‘Supervisory Board’ zoals in de bestuursstructuur van TTI Pharma voorkomt?

Het Governance model van TTI GG verschilt niet wezenlijk ten opzichte van dat van TTI Pharma. Het stichtingsbestuur is belast met dezelfde bevoegdheden en werkzaamheden als de “Supervisory Board” van TI Pharma.

3

Wanneer is de evaluatie van de TTI GG voorzien en wanneer de evaluatie van de subsidieregeling IOP-TTI?

In 2011, na afloop van de looptijd, zal ik het TTI GG evalueren. De IOP-TTI regeling dient niet als formele grondslag voor subsidieverlening aan TTI GG. De belangrijkste voorwaarden van de regeling worden in de subsidiebeschikking aan de stichting opgelegd, waardoor subsidieverlening voldoet aan de voorwaarden die de Europese Commissie hiervoor stelt. De subsidieregeling IOP-TTI wordt opgenomen in de Omnibusregeling voor subsidieregelingen van het ministerie van Economische Zaken (EZ) en wordt niet meer geëvalueerd.

4

Klopt het dat betrokken bedrijven en kennisinstellingen al een jaar geleden toezeggingen hebben gedaan? Kunt u een tijdspad aangeven om de verdere procedure zo voortvarend mogelijk te laten leiden naar de daadwerkelijke oprichting van de stichting TTI GG?

Het Businessplan TTI GG is op 10 november 2005 aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en aan de minister van Economische Zaken, die verantwoordelijk is voor de gelden uit het Fonds Economische Structuurversterking, aangeboden. Bedrijven uit de sector plantaardig uitgangsmateriaal en kennisinstellingen hebben in de afgelopen periode intentieverklaringen afgegeven om deelnemer te worden in de op te richten stichting TTI GG. Na afronding van de voorhangprocedure kan het bedrijfsleven overgaan tot oprichting van de stichting TTI GG.

5

Welke rol heeft de aanbeveling om het TTI GG sterk af te bakenen om cumulatie en overlap bij de financiering van verschillende initiatieven op het terrein van de groene genetica te voorkomen, gespeeld bij de opstelling van het projectplan?

Alle betrokkenen bij TTI GG hebben aangegeven doublures als zeer onwenselijk te beschouwen en benadrukken de samenhang tussen TTI GG en flankerende initiatieven. De aanbeveling van het Centraal Planbureau om tot afbakening te komen heeft geresulteerd in het, bij de beantwoording van vraag 1 genoemde, “Focusdocument”, waarin nader is aangegeven op welke specifieke terreinen het onderzoek zich zal richten. Tevens is én wordt actief afstemming gezocht met aangrenzende initiatieven.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	3

6

Kunt u periodiek de Kamer informeren over de voortgang van het (onderzoeks-) programma van de stichting TTI GG? Komt het TTI GG ook met beleidsaanbevelingen?

De Tweede Kamer zal ik jaarlijks, in het kader van de Rijksbegroting, informeren over relevante ontwikkelingen betreffende het TTI GG.

Het opstellen van beleidsaanbevelingen is geen primaire doelstelling van TTI GG. Dat neemt niet weg dat het bestuur van de op te richten stichting TTI indien nodig en gewenst beleidsaanbevelingen kan en mag doen.

7

Hoe wordt in Europa groene genetica als ontwikkeling beoordeeld? Verwacht u dat er in de toekomst sprake kan zijn van een boycot van groene genetica bij de toepassing bij de productie van voedsel?

De onderzoeksagenda van TTI GG sluit goed aan bij de prioriteiten van het Zevende Kaderprogramma voor Onderzoek van het Europese Parlement en de Raad, waarbij onder meer wordt ingezet op onderzoek naar “verbeterde gewassen en productiesystemen in al hun diversiteit”.

Groene Genetica is een werktitel waarmee de sector plantaardig uitgangsmateriaal wordt aangeduid. Het onderzoek dat door de op te richten stichting TTI GG wordt gefinancierd richt zich op innovatie op het gebied van veredeling van plantaardig materiaal en beperkt zich hierbij niet tot een bepaalde techniek. Veredeling is onder meer mogelijk door middel van kruising en selectie. Naar verwachting zal het onderzoek dat wordt gefinancierd door het TTI GG zich voornamelijk richten op de klassieke veredelingsmethoden waarbij geen gebruik wordt gemaakt van gentechnologie. Omdat het werkzaamheden betreft die al decennialang op grote schaal in de gehele sector worden uitgevoerd is een boycot zéér onwaarschijnlijk.

8

Wat is uw visie voor de langere termijn, nu met de oprichting van de stichting tegemoet wordt gekomen aan het milieu en de volksgezondheid?

De werkzaamheden van het TTI GG staan in het teken van het ontwikkelen van plantaardig uitgangsmateriaal waarmee een optimale groei, ontwikkeling en productie kan worden gerealiseerd onder nieuwe teelt- en milieucondities, waarbij gestreefd wordt naar van duurzame productiemethoden en zorg gedragen wordt voor de veiligheid van gewassen.

9

Welke mogelijkheden ziet u om in het onderzoek de werking van glutathion mee te nemen, aangezien glutathion preventief zou werken tegen bepaalde vormen van kanker en in onder andere tomaten voorkomt?

Het staat partijen vrij een projectvoorstel op dit onderwerp in te dienen. Projectvoorstellen worden getoetst door het bestuur van de op te richten stichting TTI

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	4

GG. Wanneer het voorstel aan de vereisten voldoet en wanneer het de wetenschappelijke competitie met andere voorstellen doorstaat is financiering van dit onderzoek door het TTI GG mogelijk. Dit geldt ook voor eventuele voorstellen voor onderzoek naar de werking van glutathion.

10

Is er sprake van 10% "vrije ruimte" binnen het budget voor het TTI GG? Biedt dit wellicht voor de sectoren van de reguliere- en biologische plantenveredeling aanknopingspunten om binnen het TTI GG te participeren?

Er is een "vrije ruimte" ingesteld om snel en flexibel te kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen. Hiervoor verwijs ik tevens naar de beantwoording van vraag 9. TTI GG richt zich voornamelijk op bedrijven die nieuwe rassen ontwikkelen door middel van kruising en selectie (de reguliere plantenveredeling). Het initiatief voor het oprichten van een topinstituut is namelijk afkomstig van de gehele breedte van de sector plantaardig uitgangsmateriaal. Ik verwijs u ook naar het antwoord op vraag 7.

11, 12, 13 en 16

Welke mogelijkheden ziet u voor de reguliere- en biologische plantenveredeling om in mondiaal opzicht een toppositie te behouden dan wel een dergelijke positie te verwerven, indien de doelstellingen, de werkwijze en de financiering van het TTI GG ondersteuning van de reguliere- en de biologische veredeling niet toelaten?

Zijn de randvoorwaarden voor het TTI GG niet zodanig door technologische randvoorwaarden bepaald, dat daarmee initiatieven vanuit de reguliere- en biologische veredelingssector onnodig worden uitgesloten?

Bent u van mening dat Nederland met de reguliere- en biologische plantenveredeling ook tot de wereldtop behoort c.q. zou moeten behoren en dat instandhouding en stimulering van deze sectoren mede of misschien wel met name van belang is met het oog op de instandhouding van ggo-vrije voedselketens?

Vormt de mogelijkheid om gedurende de looptijd van het TTI GG-project nieuwe perspectievolle onderwerpen aan het programma toe te voegen wellicht een basis voor de reguliere- en biologische plantenveredeling om binnen het TTI GG te participeren?

Zoals in de beantwoording van vraag 10 is aangegeven richt TTI GG zich vooral op projectvoorstellen op het gebied van veredeling voor de reguliere en biologische landbouw. TTI GG is dan ook een initiatief van de gehele sector plantaardig uitgangsmateriaal die hiermee zijn mondiale toppositie wil behouden.

Goede rassen voor de reguliere en biologische landbouw kunnen de behoefte aan rassen, die door toepassing van ggo-methoden zijn ontwikkeld, verminderen. Dit draagt mede bij aan de mogelijkheid ggo-vrije voedselketens in stand te houden.

14

Wordt in het onderzoeksprogramma aandacht besteed aan de coëxistentie van gmo-

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	5

_____ *en niet-gmo-teelt? Zo ja, op welke wijze? Zo neen, waarom niet?*

Neen, vragen op dit terrein passen niet binnen de centrale doelstelling van TTI GG. Het onderzoek binnen het TTI GG beperkt zich tot de ontwikkeling van “Innovatieve planten voor Flowers & Food”, waarbij de nadruk ligt op productontwikkeling. Vragen over coëxistentie richten zich hier niet op en vereisen andersoortig onderzoek.

15

Zal de steun aan het TTI GG, binnen de Europese kaders, niet aangemerkt worden als oneigenlijke steun in de zin dat oneigenlijke bevoordeling plaats vindt?

Neen, de subsidietoekenning aan de activiteiten van TTI GG valt binnen het PRIOO-kader (Subsidiekader voor Programma’s voor Innovatief Onderzoek en Ontwikkeling) dat op 29 september 2005 door de Europese Commissie is goedgekeurd. De subsidietoekenning voldoet dan ook aan de eisen die de Europese Unie hieraan stelt en behoeft geen nadere toetsing.

17

Wordt met de oprichting van het TTI GG het doel om een groter aantal studenten te interesseren voor deze discipline gehaald? Waarop stoelt u deze verwachting?

Het aantal studenten binnen plantkundige richtingen is één van de indicatoren aan de hand waarvan het succes van TTI GG zal worden gemeten. Na de start van de werkzaamheden van TTI GG wordt een ‘nulmeting’ uitgevoerd, zodat na afloop van de subsidieperiode kan worden gemeten wat het effect is van TTI GG op de studentenaantallen.

18

Hoe verhoudt het non-profit karakter van TTI GG zich tot artikel 1, lid d van de Statuten van de stichting, waar staat te lezen dat deelnemende bedrijven juist wel een winsttoogmerk hebben? Waarom staat in het Businessplan dat het ook een doelstelling is de revenuen van de deelnemende bedrijven jaarlijks met 3% te laten toenemen?

Het feit dat de deelnemende bedrijven vanzelfsprekend wel een winsttoogmerk hebben, doet geen afbreuk aan het non-profit karakter van de op te richten stichting TTI GG. De bedrijven die financieel investeren in het publiek-private onderzoek dat binnen TTI GG zal plaatsvinden doen dit met het oog op continuïteit en stijging van hun omzet. De stichting faciliteert dit zonder zelf winst te maken.

19

Op welke wijze wordt de kennis, die vergaard is mede met publieke middelen beschikbaar gemaakt, ook voor een breder publiek dan direct belanghebbenden?

Kennisoverdracht en –verspreiding vindt plaats door publicaties in wetenschappelijke tijdschriften, op internet, in de vakpers, in officiële publicaties, door het aanbieden van stageplaatsen voor studenten en het mede organiseren van internationale

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	6

conferenties. Deze werkwijze is in de statuten van de op te richten stichting opgenomen.

20

Wat wordt bedoeld met 'de indicator als kapstok voor bestuurlijk gesprek' als het gaat om het formuleren van een beperkte set van indicatoren die u informatie verschaft over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de activiteiten van TTI GG? Kunt u enkele voorbeelden geven van deze 'kapstokindicatoren'?

Na aanvang van de werkzaamheden van het TTI GG wordt een 'nulmeting' uitgevoerd, zodat na afloop van de subsidieperiode kan worden gemeten wat het effect is van TTI GG. Het gaat daarbij om de mate waarin de doelstellingen van het TTI GG worden verwezenlijkt. Dit effect wordt gemeten aan de hand van een aantal indicatoren. Deze indicatoren worden niet tot microniveau uitgewerkt. Er wordt gebruik gemaakt van indicatoren die het mogelijk maken een totaalbeeld van de effecten te vormen. Aan de hand van dit totaalbeeld wordt in een bestuurlijk gesprek met het bestuur van de stichting de werking van het TTI GG besproken. Voorbeelden van deze indicatoren zijn onder andere het bereiken van een toename van het aantal studenten in de plantenkundige richtingen en publicatie van bruikbare resultaten in wetenschappelijke tijdschriften.

21

Welke indicatoren worden gebruikt voor de jaarlijkse verantwoording tussen u en de stichting en hoe zijn deze indicatoren tot stand gekomen?

Verantwoording vindt plaats op basis van de set indicatoren die gehanteerd wordt voor de bestaande Topinstituten. De stichting dient informatie over deze indicatoren in de jaarlijkse verantwoording op te nemen.

Zo wordt onder meer de aantallen wetenschappelijke publicaties in gerenommeerde tijdschriften, proefschriften, presentaties op internationale bijeenkomsten, studenten die worden ingeschakeld bij uitvoering van het onderzoek, additionele projecten en octrooiaanvragen gemeten. Een overzicht van deze indicatoren vindt u in hoofdstuk 2.4 van het aan de Tweede Kamer overgelegde businessplan.

Deze indicatoren zijn in samenwerking met de deelnemende partijen ontwikkeld en worden, indien nodig, bijgesteld om objectief de prestaties van het TTI GG te meten.

22

Speelt de onduidelijkheid over de financiering van TTI GG over de periode na 2010 een rol in de aantrekkingskracht voor toponderzoekers?

Neen, er is ruime belangstelling voor het indienen van projectvoorstellen. Het feit dat na evaluatie van de behaalde resultaten zal worden gezien of verdere financiering wenselijk is doet geen afbreuk aan de aantrekkingskracht voor toponderzoekers. De werkwijze is hiertoe voldoende duidelijk naar belangstellenden gecommuniceerd.

23

Geeft de huidige vorm van financiering van budgetten ruimte voor internationale

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
26 maart 2007	TRCJZ/2007/853	7

_____ *samenwerking en kennisuitwisseling? Zo ja, op welke wijze? Zo neen, waarom niet?*

Ja, TTI GG zal, waar relevant, internationale samenwerking en kennisuitwisseling nastreven. Ook de betrokken partijen zijn sterk internationaal georiënteerd.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg